

**О.В. Кравченко, канд. екон. наук, доц.,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”**

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Сьогодні в бюджетній сфері відбуваються складні процеси. Бюджетні установи в Україні є специфічними суб'єктами господарювання. Їх діяльність досить різнопланова і полягає в здійсненні функцій органами влади, фінансовими органами, органами казначейства, судовими органами, а також установами освіти, медичними закладами тощо. Ринкові умови господарювання вимагають використання нових принципів, форм і методів управління у бюджетній сфері, що у свою чергу підвищує вимоги щодо об'єктивності економічної інформації, головним постачальником якої є бухгалтерський облік.

Традиційно бюджетний облік був жорстко регламентований. Всю необхідну інформацію стосовно організації та порядку ведення обліку бюджетні установи отримували у повному обсязі з нормативних документів.

Проте перехід на ринкові відносини вимагає і змін щодо підходу до постановки обліку, сутність якого полягає в тому, що на підставі встановлених державою правил ведення обліку організації самостійно розробляють облікову політику.

Внутрішнє регулювання облікового процесу здійснюється в межах нормативної бази системи зовнішнього регулювання і цілком перебуває у веденні бюджетної установи чи організації. Означений рівень керівництва бухгалтерським обліком бюджетної установи чи організації реалізує права і завдання у формі вироблення облікової політики.

Відсутність документів, що регламентують порядок розробки облікової політики, зокрема й у працівників бюджетної сфери, дещо ускладнює завдання.

Отже, необхідність дослідження формування облікової політики у бюджетних установах не викликає сумніву, адже доцільність її формування, залежно від не тільки галузевих та інших особливостей діяльності, а й від форми власності, вже не потребує доказів.

Згідно із Законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність” порядок ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності про виконання бюджетів і госпрозрахункових операцій бюджетних установ встановлюється Державним казначейством України відповідно до законодавства.

Слід зазначити, що жодних мінімальних роз'яснень щодо розробки облікової політики бюджетними установами Державне казначейство не надавало.

Недостатнє вивчення цієї проблеми призводить до того, що на практиці склався стереотипний підхід до формування облікової політики.

Головні бухгалтери бюджетних установ нерідко формально підходять до розробки облікової політики. Таку позицію не можна вважати виправданою, оскільки тут є реальна можливість сформувати на основі прийнятої облікової політики достатньо ефективну систему обліку як основного елемента управління установою. Так своєчасне, повне та достовірне відображення проведених операцій дає змогу одержувати релевантну інформацію, на підставі якої можна приймати обґрунтовані управлінські рішення, аналізувати роботу, здійснювати й контролювати цільове використання засобів на основі затвердженого кошторису, виявляти незаконні витрати, що підвищить ефективність обліку й фінансово-господарської діяльності установи та використання як бюджетних коштів, так і коштів спеціального фонду.

Отже, вважаємо, що ведення бюджетного обліку без використання облікової політики стає неможливим.